

MINISTERSTVO VNITRA
odbor legislativy a koordinace předpisů
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV- 39793-2/LG-2024

Praha 15. března 2024

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo vnitra, odbor legislativy a koordinace předpisů (dále též „povinný subjekt“), jako povinný subjekt ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), rozhodlo v souladu s ustanovením § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, o žádosti Odborové organizace XY (dále jen „žadatel“), ze dne 1. března 2024, o poskytnutí informací,

„Proč výkladová právní stanoviska už nevytváří Vít Šťastný, ale Mgr. Klára Štěpánková? Působí Vít Šťastný na MV, popř. na jaké pozici, nebo kdy působení zde ukončil?“

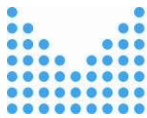
Žádáme o všechna výkladová právní stanoviska, která vytvořil Odbor legislativy a koordinace předpisů od 15. 2 2024 včetně do 1. 3. 2024 včetně. Vyjma těch, které jste nám již zaslali.“

takto:

Žádost žadatele se **částečně odmítá** tak, že se žadateli neposkytují výkladová právní stanoviska, která vytvořil odbor legislativy a koordinace předpisů od 15. února 2024 do 1. března 2024.

Odůvodnění:

Povinný subjekt obdržel žádost žadatele ze dne 1. března 2024 o poskytnutí informací vztahujících se k působení JUDr. Víta Šťastného u povinného subjektu a dále poskytnutí výkladových právních stanovisek, které vytvořil odbor legislativy a koordinace předpisů v době od 15. února 2024 (včetně) do 1. března 2024 (včetně).

Předmětná žádost obsahově navazuje na obdobné žádosti o informace, jimiž žadatel a rovněž další osoby jednající s žadatelem ve shodě požadovali za různá časová období poskytnutí výkladových stanovisek Ministerstva vnitra. Stalo se tak v reakci na předchozí korespondenci žadatele a odboru legislativy a koordinace předpisů mimo režim zákona o svobodném přístupu k informacím, kdy žadatel podával žádosti o poskytnutí výkladových stanovisek v rámci metodické činnosti Ministerstva vnitra, s jejichž vyřízením však nesouhlasil (č. j. MV-13589-2/LG-2021 ze dne 3. února 2021, č. j. MV-14282-3/LG-2021 ze dne 4. února 2021, č. j. MV-20348-4/LG-2021 ze dne 19. února 2021, č. j. MV-34302-2/LG-2021 ze dne 11. března 2021, č. j. MV-59921-2/LG-2021 ze dne 23. dubna 2021, č. j. MV-59921-9/LG-2021 ze dne 11. května 2021, č. j. MV-173336-2/LG-2022 ze dne 19. října 2022). Povinný subjekt tyto žádosti buď postoupil věcně příslušnému ministerstvu, nebo je vyřídil poskytnutím stanoviska, popřípadě stanovisko neposkytl, pokud dospěl k závěru, že cílem žádosti primárně není získat právní názor na určité otázky, nýbrž zatěžovat a šikanovat povinný subjekt. Proti způsobu vyřízení těchto žádostí podával žadatel stížnosti, všechny však byly vyhodnoceny jako nedůvodné.

První žádost o poskytnutí informací (doručena dne 17. března 2021) v podobě výkladových stanovisek odboru legislativy a koordinace předpisů ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím povinný subjekt vyřídil poskytnutím informace, obdobně pak postupoval ve věci několika dalších žádostí o informace požadujících výkladová stanoviska za různá časová období. Informace byly poskytovány, případně částečně poskytovány s tím, že z poskytnutí byly vyloučeny pouze osobní údaje fyzických osob v souladu s § 8a odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím (k tomu srov. MV-45694-2/LG-2021 ze dne 25. března 2021, č. j. MV-61992-2/LG-2021 ze dne 22. dubna 2021, č. j. MV-65630-2/LG-2021 ze dne 4. května 2021, č. j. MV-67834-2/LG-2021 ze dne 7. května 2021, MV-76628-2/LG-2021 ze dne 19. května 2021, č. j. MV-76628-2/LG-2021 ze dne 19. května 2021, č. j. MV-82861-2/LG-2021 ze dne 27. května 2021).

Žádosti žadatele o zaslání výkladových stanovisek vydaných od 17. května 2021 nebo později pak povinný subjekt podle § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím odmítl, a to z důvodu zneužití práva na informace. V odmítavých rozhodnutích dospěl povinný subjekt k závěru, že primárním cílem podávání předmětných žádostí není získání konkrétních požadovaných informací či dokumentů, ale tyto žádosti jsou podávány s cílem obtěžovat a šikanovat povinný subjekt, a to z toho důvodu, že povinný subjekt dříve nevyslovil právní stanoviska ve znění, které požadoval žadatel (č. j. MV-89798-2/LG-2021 ze dne 3. června 2021 – rozklad proti tomuto rozhodnutí byl zamítnut rozhodnutím ministra vnitra č. j. MV- 95788-3/SO-2021 ze dne 8. července 2021, č. j. MV-148752-3/LG-2022 ze dne 1. září 2022 – rozklad byl zamítnut rozhodnutím ministra vnitra ze dne 18. října 2022 pod č. j. MV-157022-3/SO-2022, dále např. č. j. MV-4536-2/LG-2023 ze dne 10. ledna 2023, č. j. MV-43128-2/LG-2023 ze dne 8. března 2023).

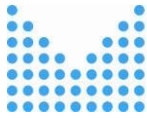

O poskytnutí obdobných dokumentů, tj. výkladových stanovisek za různá časová období, žádal také statutární a výkonný orgán žadatele XY, jakož i další fyzické a právnické osoby, které jednaly s žadatelem v součinnosti. Povinný subjekt tyto žádosti rovněž odmítl z důvodu zneužití práva na informace, neboť dovodil, že žádosti uvedených osob je nutno posuzovat společně. Poukázal na časovou a obsahovou návaznost jednotlivých žádostí, jakož i na totožné formulace obsažené v jednotlivých žádostech. Povinný subjekt rovněž poukázal na případnou personální vazbu mezi žadateli, jakož i na další souvislosti mezi aktivitami žadatelů a jimi podanými žádostmi o informace (srov. např. č. j. MV-48648-2/LG-2021 ze dne 31. března 2021, č. j. MV-56662-2/LG-2021 ze dne 14. dubna 2021, č. j. MV-93009-2/LG-2021 ze dne 17. června 2021 - rozklad byl zamítnut rozhodnutím ministra vnitra č. j. MV-104205-3/SO-2021 ze dne 16. července 2021, č. j. MV – 143300-4/LG-2021 ze dne 10. září 2021 – rozklad byl zamítnut rozhodnutím ministra vnitra č. j. MV-153421-3/SO-2021 ze dne 26. října 2021, č. j. MV-203268-2/LG-2021 ze dne 21. prosince 2021 – rozklad byl zamítnut rozhodnutím ministra vnitra č. j. MV-211730-4/SO-2021 ze dne 18. ledna 2022, č. j. MV-26426-2/LG-2023 ze dne 10. února 2023, č. j. MV-27448-2/LG-2023 ze dne 22. února 2023, č. j. MV-37802-2/LG-2023 ze dne 27. února 2023, rozklad byl zamítnut rozhodnutím ministra vnitra č. j. MV-49204-3/SO-2023 ze dne 4. dubna 2023).

Postup povinného subjektu při vyřizování žádostí žadatele byl rovněž podroben přezkumu ze strany zástupkyně veřejného ochránce práv, která neshledala v postupu povinného subjektu pochybení. Vyjádření zástupkyně veřejného ochránce práv ze dne 15. června 2022 bylo žadateli zasláno pod č. j. KVOP-32453/2022.

V případě žádosti o informace, kterou podal Spolek XY a u které povinný subjekt dovodil propojení s žadatelem, pročež žádost z důvodu zneužití práva a ve vazbě na § 11a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím odmítl (jedná se o výše zmíněné rozhodnutí č. j. MV-37802-2/LG-2023 ze dne 27. února 2023, rozklad proti němu byl zamítnut rozhodnutím ministra vnitra č. j. MV- 49204-3/SO-2023 ze dne 4. dubna 2023), byla věc rovněž přezkoumána v rámci správního soudnictví. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 12. prosince 2023, č. j. 17 A 77/2023-48, byla žaloba Spolku XY zamítnuta, neboť soud neshledal v postupu správních orgánů pochybení.

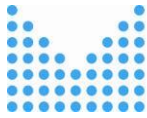
Nyní posuzovaná žádost o informace ze dne 1. března 2024 požaduje poskytnout „výkladová právní stanoviska, která vytvořil Odbor legislativy a koordinace předpisů od 15. 2 2024 včetně do 1. 3. 2024 včetně. Vyjma těch, které jste nám již zaslali.“. Obsahově jde o žádost obdobnou dříve podávaným žádostem o informace, která se liší pouze specifikací časového období, za něž je poskytnutí stanovisek požadováno, popř. drobnou modifikací ve vztahu k vymezení předmětu výkladových stanovisek (některé žádosti požadují stanoviska vytvořená odborem legislativy a koordinace předpisů, jiné obecně Ministerstvem vnitra, některá stanoviska

se výslovně vztahující ke koordinační úloze Ministerstva vnitra v oblasti správního řízení, jiná jsou formulována širěji). Z výše popsaného celkového kontextu žádosti ve vztahu k dříve podaným obdobným žádostem žadatele a dalších fyzických a právnických osob povinný subjekt dovozuje, že primárním účelem žádosti o informace není získání vlastních požadovaných dokumentů (výkladových stanovisek), nýbrž obtěžování povinného subjektu, které naplňuje podstatu zneužití práva na informace. Obtěžování povinného subjektu spočívá v dlouhodobém vynucování si poskytnutí informací na základě žádostí, které byly povinným subjektem opakovaně odmítnuty pro jejich kverulační a šikanózní charakter, popř. „testování“ povinného subjektu z hlediska trvání dosavadní praxe či pokus zvrátit rozhodování povinného subjektu ve svůj prospěch. Žadatel svým jednáním zneužívá právo na informace, neboť je využívá v rozporu s jeho smyslem a účelem. Cílem žadatele není získat konkrétní dokumenty či informace, nýbrž obtěžovat a šikanovat povinný subjekt, a to z důvodu předchozího postupu povinného subjektu vůči žadateli či osobám jednajícím s žadatelem ve shodě (a to jak v rámci původní korespondence mimo režim zákona o svobodném přístupu k informacím, tak v rámci následně vyřizovaných žádostí o poskytnutí výkladových stanovisek v režimu tohoto zákona).

K pojmu „zneužití práva“ povinný subjekt uvádí, že zneužití práva je chování zdánlivě dovolené, jímž má být dosaženo výsledku nedovoleného, přičemž zvláštním druhem zneužití práva je šikanózní výkon práva, spočívající ve výkonu práva se záměrem způsobit jinému nepřiměřenou újmu. Ze zásady *lex specialis derogat legi generali* vyplývá, že zákaz zneužití práva je silnější než dovolení dané právem. Zneužití práva není výkonem práva, ale protiprávním jednáním. Výkonu práva, který je vlastně jeho zneužitím, proto soud neposkytne ochranu (srov. KNAPP, V.: Teorie práva, 1. vyd. Praha, C. H. Beck, 1995, s. 184). Institut zákazu zneužití subjektivních práv představuje materiální korektiv formálního pojmání práva, prostřednictvím něhož se do právního řádu vnáší hledisko spravedlnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004-48). Zneužití práva nemá povahu výkonu práva a na žadatele, který se formálně dovolává práva na informace, lze pohlížet jako na osobu, které dané právo v konkrétním případě nesvědčí (srov. FUREK, A., ROTHANZL, L., JIROVEC, T.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 773).

S účinností od 1. ledna 2023 byly některé typické případy zneužití práva na informace vtěleny i do zákona o svobodném přístupu k informacím (§ 11a). Jak však uvádí i důvodová zpráva k této novele, „[n]ávrh...není taxativní s tím, že by postihoval veškeré myslitelné případy zneužití práva na informace, ale „vybírá“ pouze dva typické a v praxi se nejčastěji vyskytující případy zneužití práva na informace. Potencionálně totiž nelze vyloučit ani jiné případy zneužití práva na informace (ty bude případně dále možné „postihovat“ jako tzv. faktické důvody a žadatele odmítat; srov. judikatura správních soudů).“.

Z hlediska judikatury správních soudů povinný subjekt odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. května 2010, č. j. 1 As 70/2008 – 74, ve kterém tento soud uvedl, že *„...zákaz zneužití práva je pravidlo českého vnitrostátního práva, včetně práva veřejného, které vyplývá z povahy České republiky jako materiálního právního státu založeného na určitých vůdčích hodnotách, k nimž vedle úcty ke svobodě jednotlivce a ochrany lidské důstojnosti patří mimo jiné i úcta k harmonickému sociálnímu řádu tvořenému právem a odepření ochrany jednání, které práva vědomě a záměrně využívá v rozporu s jeho smyslem a účelem.“*

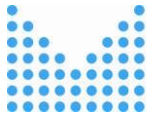
Podle rozsudku Soudního dvora Evropské unie C-110/99 ve věci Emsland-Stärke *„... zneužití práva můžeme vymezit za pomoci subjektivních a objektivních kritérií, kdy objektivní prvek spočívá v hodnocení smyslu a účelu právní normy, které podanou žádostí hrozí zneužití, zatímco subjektivní kritérium zneužití směřuje k hodnocení motivace žadatele, přičemž obě složky musí být naplněny současně“*.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. října 2011, č. j. 7 As 101/2011-66 *„... nevyhovět žádosti o poskytnutí informace z důvodu zneužití práva tak lze především takovým žádostem, které jsou kverulační, šikanózní nebo které cíleně paralyzují pracovní kapacitu orgánů veřejné moci“*.

Podle rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 13. února 2015 č. j. 52 A 76/2014 – 97 *„... podávání neopodstatněných žádostí tak, aby bylo možno žadatele označit za kverulanta, se vztahuje na případy, kdy z okolností a povahy žádostí vyplývá, že žadatel postupuje způsobem, který nasvědčuje tomu, že mu ve skutečnosti nejde o rychlé a efektivní meritorní vyřešení věci (poskytnutí informace), ale právě a jen o samotné vedení předmětného řízení (zatížení, resp. šikanu povinného subjektu), případně jsou žádosti povahou bizarní až patologické, lze i v takových případech dovodit, že došlo ke zneužití práva na informace“*.

V rozsudku ze dne 13. listopadu 2014 č. j. 10 As 226/2014–16 Nejvyšší správní soud uvedl, že *„... rozhodující pro kvalifikaci podání jako zjevně obstrukčního, a tedy zneužívajícího právo, je početnost, sériovost a stereotypnost podaných žádostí spojená s opakováním obdobných či zcela identických argumentů“*. Ostatně sériovost a stereotypnost podání zakládá zneužití práva podat návrh soudu např. dle judikatury Evropského soudu pro lidská práva (srov. rozhodnutí Anibal Vieira & Filhos LDA a Maria Rosa Ferreira da Costa LDA proti Portugalsku, č. 980/12 and 18385/12, 13. 11. 2012; respektive shodně již rozhodnutí Evropské komise pro lidská práva M. proti Spojenému království, č. 13284/87, 15. 10. 1987, a Philis proti Řecku).

V rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. ledna 2020 č. j. 5 A 60/2016–94 se soud přiklonil k závěru, že zneužívajícím prvkem žalobcova jednání bylo obtěžující opakované podání těžké žádosti o informace, jakou již předtím neúspěšně podal z jiných důvodů zneužití práva na informace původní žadatel. Soud dále uvedl,

že není vyloučeno zkoumání kontextu, potažmo motivu podané žádosti o informace a zohlednění všech dalších žadatelem podávaných žádostí o informace, tedy hledání určitého jednotlivého šikanózního úmyslu, resp. cíle na straně žadatele o poskytnutí informací. Povinný subjekt je oprávněn právě pro posouzení zneužití takového práva zohlednit motivaci žadatele, případně i personální propojení mezi žadatelem a dalšími osobami, které již vůči povinnému subjektu určitým způsobem procesně vystoupily. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. června 2022 č. j. 3 As 76/2020–73 uvedený rozsudek Městského soudu potvrdil, když uvedl, že zneužití práva spočívalo v opakovaném podávání neúspěšné žádosti o informace prostřednictvím jiných osob.

V rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. května 2020 č. j. 14 A 95/2019–64 soud uvedl, že cílem práva na svobodný přístup k informacím je možnost veřejnosti získat informace o fungování veřejné moci a spolu s tím možnost, aby veřejnost mohla výkon veřejné moci efektivně kontrolovat. Jestliže však je z činnosti žadatele či ze samotné žádosti zjevné, že žadatel nesleduje tento principiální účel práva na svobodný přístup k informacím, mohou správní orgány takovou žádost odmítnout. Soud dospěl k závěru, že podávání šablonovitých návrhů zjevně svědčilo skutečnosti, že pravým účelem výkonu práva na informace ze strany žalobce bylo způsobení újmy žalovanému ve smyslu zahlcení jeho administrativního aparátu, které však nepožívá ochrany.

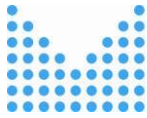
Podle § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu platí, že „*[p]okud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen "rozhodnutí o odmítnutí žádosti"), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.*“ Důvodem odmítnutí je v tomto případě faktický důvod zneužití práva na informace.

S ohledem na výše uvedené rozhodl povinný subjekt tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Ve zbytku povinný subjekt informace poskytuje současně s tímto rozhodnutím.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí lze podle § 16 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím ve spojení s § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat rozklad. Rozklad se podává ministru vnitra prostřednictvím odboru legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí.

POSKYTNUTÍ INFORMACÍ

Na základě Vaší žádosti ze dne 1. března 2024 Vám tímto poskytujeme informace vztahující se k působení JUDr. Víta Šťastného u povinného subjektu, konkrétně k otázkám „Proč výkladová právní stanoviska už nevytváří Vít Šťastný, ale Mgr. Klára Štěpánková? Působí Vít Šťastný na MV, popř. na jaké pozici, nebo kdy působení zde ukončil?“.

Právní výklady a stanoviska spadající do předmětu činnosti odboru legislativy a koordinace předpisů, které se opatřují podpisovou doložkou ředitele odboru, podepisuje Mgr. Klára Štěpánková, která dle § 66 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů, zastupuje ředitele odboru legislativy a koordinace předpisů ode dne 16. ledna 2024 do doby, než bude toto služební místo obsazeno postupem podle zákona o státní službě. JUDr. Vít Šťastný ukončil služební poměr u Ministerstva vnitra ke dni 15. ledna 2024.

Mgr. Klára Štěpánková
pověřena řízením odboru

Rozdělovník:

Odborová organizace XY (doručit do DS)